

Kormányrendeletek, országos intézkedés következtében súlyos nehézséget okoz, hogy elmaradnak az adóbevételek, csökken a működéshez szükséges normatíva. Konkrétan 2020-ban az évi 26 millió IFA (idegenforgalmi adó) helyett 5 millió Ft érkezett a számlánkra (ez állami támogatás / Villapark); 13 millió IPA (iparűzési adó) helyett 6 millió; és teljesen kiesett 2,5 millió gépjármű adó. A folyamatban lévő fejlesztések, - BM és TOP / Unios támogatások - pályázása és megnyerése idején önkormányzatunk önrészt vállalt tartalékolt pénzből. A váratlan COVID helyzet miatt ezek befejezése érdekében felértük a tartalékainkat, és a meg nem kezdett beruházásokat el sem indítottuk.

A falu lakosainak minden korosztályát érintik a 2020. évben befejezett fejlesztések:

Magyar Faluprogramból létesített Óvoda udvari játékok (5 M és 500 E önrész) és Falubusz (12,235 M), BM pályázatból épített aszfaltos út az Összekötő- és Hegyalja úton (15 M támogatás és 2,647 M önrész), Unios pénzből épített, TOP pályázatból Csapadékvíz-elvezetési rendszer: Széna úti vápa rendszerű aszfaltos út és nyitott árokrendszer a Sportpálya illetve Hivatal mögött (49,3 támogatás és 10,2 M önrész), Széna út alsó szakasz építés saját forrásból (kifizettünk már 5 M-t, 2021-ben kell fizetnünk 9 M-t.).

Összességében Várgesztes áldozatokkal, de átvészelte 2020-as évet. A COVID járvány minden elővigyázatosság mellett fiatal és idős emberéletet is követelt nálunk.

A 2 kivitelező cég mindent elkövetett, hogy az építési folyamatok megvalósuljanak. Épített környezetünk jelentősen fejlődött, az életminőséghez ezek a beruházások hozzájárulnak. Mindezek azért valósulhattak meg, mert a Képviselő Testületi tagok, az intézményeink és az alkalmazottak időt, energiát nem sajnálva tették a dolgukat. A bizonytalanság miatt 2020-ban türelmetlenebbek voltak lakóink, de a védekezéssel összefüggő intézkedéseket jelentős többséggel betartották. Nehéz volt személyes kontaktus hiányában a gesztesi terveket, folyamatokat irányítani. A napi operatív teendőket hiánytalanul elvégeztük, sőt további fejlesztések pályázatait is előkészítettük.

Félve és bizakodva várja Önkormányzatunk a 2021-es évet, mert a működéshez szükséges források realitása bizonytalan. Lakóinknak megköszönöm az együttműködő támogatást.

Jó egészséget kívánok mindannyiuknak!

Rising Károlyné polgármester

GESZTESI KRÓNICA • Közéleti és információs havilap • Lapalapító és kiadó: Várgesztes Község Önkormányzata, 2824 Várgesztes, Arany J. u 47. • Felelős kiadó: Rising Károlyné polgármester • Főszerkesztő: Salamon Gyöngyi, e-mail: salamongy@t-email.hu • 20/9611-833 • Hirdetésfelvétel: 20/9611-833 • Lapzártá: minden hónap 8. napja. Megjelenik havonta 250 példányban.

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy az olvasói leveleket, reflexiókat rövidített formában, szerkesztve közölje. Ezek az írások nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét. A meg nem rendelt anyagok és hirdetések tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal. Anyagokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ISSN: 2062-5472

2021. FEBRUÁR

VÁRGESZTES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI ÉS INFORMÁCIÓS HAVILAPJA

Várgesztes fekete napja

Várgesztes község történelmében 1945. január 6. napja fekete nap volt. Erre való emlékeztetés történelmi felelősségünk és megemlékezésünk megtartásával az is marad, amíg falunkban ember él - ezekkel a gondolatokkal kezdte megemlékezését a hősi emlékműnél január első vasárnapján Rising Károlyné polgármester a szentmisét követően, betartva a biztonsági előírásokat.

- Fontos, hogy több évtizedes elhallgatás elhallgatás után a családokban elmeséljék az eseményeket, bármennyire is borzalmasak ezek a fiatal generációk számára. A családok valós életének megismerése a 24. órában van. Már csak azok tudják elmondani a történeteket, akik fiatalként átérték, látták, ahogy a férfiak - nagyapák, apák, bátyák és unokafivérek - a jelenlegi buszmegálló helyén szerszámokkal és három napi élelemmel gyülekeztek. A Fekete nap azt jelenti, hogy őseink német származásuk miatt „majenkij robotra” elhurcolásra kerültek - fogalmazott a falu első embere, aki így folytatta: Korábban elképzelhetetlennek tűnt, hogy a politika olyan döntések sorozatát hozza, hogy hadifogolyszedés a katonákon túl a civil lakosságot érinti. 24 várgesztesi és egy budapesti család volt érintett: 61 főt kényszerítettek és hurcoltak el innen. Minden 16-55 éves férfit. Asszonyok, gyermekek és beteg idősök maradtak a kifosz-

tott faluban. Soha sem fogom elfelejteni, amit apósom mesélt arról, hogy milyen állapotok voltak a fűtetlen vagonokban, milyen áldatlan állapotok között tudtak összetartani, amíg együtt voltak a gesztesiek. Az érintettek egy része meggyötörten és betegen érkezett haza. Voltak, akikre évekig vártak, reménykedtek hazatérésükben. Együtt érzünk a családtagokkal, főleg azokkal, akik hozzátartozói soha nem érkeztek vissza Gesztesre, sőt temetési helyük is ismeretlen. A hősi emlékmű felirata is ezt tartalmazza: sírjuk távolban, emlékük szívünkben.

Pillmann József, a német nemzetiségi önkormányzat elnöke a tragikus eseményeket felidézve egy egykori elhurcolt levelét olvasta fel, majd így folytatta: az elhurcolás igazságtalanságát nem szabad felejtenünk, mert e nélkül nem lehet teljes történelmünk. Gyűjtsunk gyertyát a mai napon mindkét világháború összes gesztesi áldozatáért.

A megemlékezésen Visnyei László plébános mondott imát az elhurcoltakért. Az áldozatok előtti tisztelgést az önkormányzatok koszorúja, valamint a Német Kultúregyesület dalkörének előadása tette emlékezetesebbé.

Örömmel ajánlom figyelmükbe ezt az egyedi kordokumentációt, időutazást!

1991–2010 között Várgesztesen helyi televízió működött. Kezdetleges technikával, de annál nagyobb odaadással az amatőr szerkesztők szinte mindent megörökítettek. Az adások idején a lakók befutottak a kertekből, félbehagyták a házi munkát és boldogan nézték azokat az eseményeket, amelyek többségén maguk, gyermekük vagy unokájuk "szerepelt".

Bízom benne, hogy nagyon széles kör érdeklődését tudjuk kielégíteni ezzel a digitális kordokumentum tárral!

Mindenkinek megköszönöm a munkáját, akik bármilyen formában részt vettek a Várgesztesi Televízió és a VHS szalagok készítésében, megörökítésében és megőrzésében!

Kellemes nosztalgizást kívánok – ezekkel a gondolatokkal köszönti Rising Károlyné polgármester a falu archív gyűjteményének látogatóit.

Keresse fel a: <https://vargesztestv.wixsite.com/archivum> portált, ahol már most, több mint 100 órányi felvétel mellett, számos kordokumentum között is böngészhet!

Kútamnesztia

A kormány kútamnesztiát hirdetett a korábban engedély nélkül létesített, az első vízzáró réteget el nem érő mezőgazdasági öntözési célú kutakra, így a bejelentésük újabb három évig szankciómentes.

Az Agrárminisztérium becslései alapján akár százezerre is tehető az engedély nélkül üzemelő öntöző kutak száma. Ez komoly kockázatot jelent, mert a nem megfelelően kialakított kutak veszélyeztetik a felszín alatti vízzáró réteg tisztaságát. Rajtuk keresztül növényvédő szerek vagy műtrágya és szerves trágya szennyezheti a felszín alatti vízkészletet. Ivóvízellátásunk több mint 95 százalékban felszín alatti vizekből történik.

A szabályozás szerint, ha a talajvízkészlet fúrt kútból történő felhasználása az évi ötszáz köbmétert nem haladja meg, és csak háztartási és ivóvízigény kielégítésére szolgál, akkor a kút létesítését, fennmaradását a település jegyzője engedélyezi.

Az eljárás illetékmentes, de a kútfúráshoz, miniszteri rendelet szerint, képesítés kell. Vállalkozótól függően a költség akár 150 ezer forintra is rúghat. Ez sokakat riaszthat vissza a bejelentéstől.

A vízjogi engedély iránti kérelem a kormány döntésének értelmében már 2023. december 31-ig mentes az igazgatási szolgáltatási díj alól. Ha a hatóságok jogellenes állapotot állapítanak meg, vízgazdálkodási bírságot szabnak ki, de ha az ügyfél a szükséges vízjogi engedélyt beszerzi 2023 végéig, mentesül a bírság megfizetése alól.

Vigyázzon kedvencére!

Nagyságrendekkel több büntetést szabhatnak ki állatvédelmi bírságként januártól. Az akár egyetlen kutya kiszökéséért kiszabott bírság a korábbi 15 ezer forintos alapösszeg helyett 70 ezer forintra ugrott.

Az új szabályok szerint az állat elszökése több százezer forintot jelenthet gazdájának az aktuálisan alkalmazható szorzók alapján. A régebbi 15 ezer forint helyett mostantól 70 ezer forint az alapösszeg, melyet a kedvteléből tartott állat esetében a hatóság helyszíni bírságként is kiszabhat. A bírság megfizetése azonban továbbra sem mentesíti a gazdát más jogkövetkezmények alól: a büntetési összeg számításának módját az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998. (XII. 31.) Kormányrendelet tartalmazza. A gondatlan gazdik a jelenleg érvényben lévő szorzók alapján akár háromszázezer forint bírsággal is sújthatók.

Keményen nőttek az árak 2020-ban

2020. decemberben a fogyasztói árak átlagosan 2,7%-kal magasabbak voltak az egy évvel korábinál. Az elmúlt egy évben a szeszes italok, dohányárak és az élelmiszerek ára emelkedett jelentős mértékben. A fogyasztói árak egy hónap alatt átlagosan 0,3, 2020-ban pedig az előző évhez képest átlagosan 3,3%-kal nőttek.

Egy év alatt az élelmiszerek ára 4,9, ezen belül az étolajé 13,7, az idényáras élelmiszereké (burgonya, friss zöldség, friss hazai és déligyümölcs összesen) 11,8, a cukoré 11,7, a munkahelyi étkezésé 10,2, a párizsi, kolbászé 7,8, a liszté 6,8%-kal emelkedett. A sertéshús ára 3,9, a baromfiúsé 0,9%-kal csökkent. A szeszes italok, dohányárak átlagosan 8,8, ezen belül a dohányárak 14,4%-kal drágultak. A tartós fogyasztási cikkekért 2,8%-kal többet, a járműüzemanyagokért 4,5%-kal kevesebbet kellett fizetni.

Ilyen volt 2020.

Az önkormányzati feladatok megmaradtak, de végrehajtás körülményei nehezültek. Félelem az ismeretlentől, fokozódó bizonytalanság, kevés tapasztalat és elmentmondó hírek jellemezték ezt az időszakot.

Ugyanakkor Várgesztesen a lakosság igényei mellett folyamatosan sikerült együttműködéssel uralni a helyzetet.

Az év elejét szokásos módon kezdtük, költségvetés készítés, civil szervezetek anyagi támogatása, az évről tervezett feladatok rangsorolása, függő fejlesztési támogatásaink ütemezése, Irányító Hatóság és gyermek ételmezési ellenőrzésének kiszolgálása, stb.

220 fős hagyományörző disznóvágás volt az utolsó rendezvény a COVID járvány helyzet bejelentése előtt. Legközelebbi nagy ünnepi esemény a hagyományos Csengőnap volt, összevonva a Széna úti beruházás útátadójával augusztusban.

Példaértékűnek ítélem, ahogyan a Képviselő Testülettel, a Hivatal dolgozóival és alkalmazottakkal a járványügyi előírásokat betartva védtük a falu lakóit, a munkahelyeket. A védő- és fertőtlenítő szereket az Önkormányzat vásárolta, minimális darabszámot kaptunk a Kormányhivataltól az őszi időszakban. Az ételek biztosítása mind a gyermekeknek, mind az időseknek folyamatosan megtörtént, de már egyedi kiszervezésben, házhoz szállítással. A hatósági karanténba helyezettéket igény szerint láttuk el, jellemzően saját magukról gondoskodtak.

Magunkra voltunk utalva, de helyben mindenki képességei szerint segített. Gondoskodtak a szülők, rokonok ellátásáról, helyi vállalkozó család maszkokat adott, illetve komoly árengedményt a mosható, vasalható többször használható maszkvásárlásnál.

A Falugondnok és a képviselők segítettek az időseknek a bevásárlást, ügyintézését. A munkaképes lakók egy része home office-ban tudott dolgozni. Szerencsére a környék nagy vállalatai, cégei nem zártak be, el tudtak menni dolgozni. Azonban voltak személyek, akik nem voltak ilyen szerencsések.

Turisztikai helyként tavasszal komoly kihívás volt számunkra annak megoldása, hogy a napi 1000 főnyi turistának miként tudjuk biztosítani a szabadtérben való mozgást a falu lakóinak védelme mellett. A falut „lezártuk”, de 2 irányban kijelölt kerülő úton vissza tudtak térni az országos Kéktúra útvonalra, az egyik pecsételő helyet is idehelyeztük. A Falu alatt kijelölt ideiglenes parkolóban kellett hagyni a járműveket. Ezt a parkolást a képviselő testület tagjai irányították, a segítők a saját alkalmazottaink mellett civilek voltak.

A kihelyezett táblákkal, térképpel segítettük a mozgásra vágyókat. A bezártság helyett (Tata és Tatabánya is mindent bezárt) az erdei utakat választották. Legtöbbször Tatabányáról, Tatáról és Budapestről érkeztek. Annak hírére, hogy ezt a módszert találtuk ki, egyre többen érkeztek Várgesztesre. A túrázók fegyelmezettek voltak.

A 700 éves, állami tulajdonú gesztesi vár felújítása szerepelt a Nemzeti Kastély-és Várprogramban. Azonban 2019. dec. 23-i Korm. rendelet alapján kikerült abból. Aggódunk egyre romló állapota miatt és az ideérkező családok, turisták nagyon csalódottak. A korábban az itt töltött élmények miatt, indulás előtt nem nézik meg a nyitvatartást, így helyben szembe-sülnek a kerítéssel elzárt várral.

